PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2011. július 7.[1]

C-545/09. sz. ügy

Európai Bizottság
kontra

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága

„A valamely tagállam által az Európai Iskolákhoz kiküldött vagy kinevezett tanárok előmenetelhez és a nyugdíjhoz való joga — Az illetmények kiküldés vagy kinevezés alatti befagyasztása — Az Európai Iskolák alapszabályát megállapító egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának és 25. cikke (1) bekezdésének értelmezése és alkalmazása — Választottbírósági kikötés”

I – Bevezetés

1. A jelen ügyben az Európai Unió Bíróságának első alkalommal kell a Luxembourgban 1994. június 21-én aláírt és 2002. október 1-jén hatályba lépett[2], az Európai Iskolák alapszabályát megállapító egyezmény[3] (a továbbiakban: egyezmény) bizonyos rendelkezéseinek értelmezéséről és alkalmazásáról döntést hoznia, amely egyezménynek valamennyi tagállam és az Európai Közösségek (immár Európai Unió) is szerződő felei.

2. Még pontosabban az Európai Bizottság a közte, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága között felmerült jogvita keretében az említett egyezmény 26. cikkében előírt választottbírósági kikötés alapján fordult a Bírósághoz azzal a céllal, hogy a Bizottság állapítsa meg egyrészről, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontját akként kell értelmezni és alkalmazni, hogy biztosítani kell azt, hogy a valamely tagállam által kiküldött vagy kinevezett tanárok a kiküldés vagy kinevezés időtartama alatt ugyanolyan előmeneteli lehetőségekkel rendelkezzenek a jogállás és az illetmény tekintetében, mint az e tagállam területén kinevezett tanárok, valamint másrészről, hogy összeegyeztethetetlen az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontjával, valamint 25. cikkének (1) bekezdésével az, hogy az Egyesült Királyság által kiküldött vagy kinevezett bizonyos tanárok – kiküldésük időtartama alatt – ki vannak zárva a kedvezőbb illetménycsoportokhoz (különösen a „threshold pay” [„küszöbfizetés”], „excellent teacher system” [kiválótanár-rendszer], illetve „advanced skills teachers” [képzési tevékenységhez kötődő illetménycsoport]), valamint más kiegészítő

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — Az egyezmény 33. cikke értelmében az egyezmény a tagállamok megerősítő okiratainak, illetve az egyezménynek az Európai Közösségek általi megkötéséről szóló jogi aktusok letétbe helyezését követő hónap első napján lép hatályba. Lásd továbbá a C-132/09. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2010. szeptember 30-án hozott ítélet (az EBHT-ban még nem tették közzé EBHT 2010., I-8695. o.) 13. és 14. pontját. Habár az egyezmény melléklete csupán tíz Európai Iskolát sorol fel, jelenleg hét tagállam területén tizennégy működik (öt Belgiumban, három Németországban, egy Olaszországban, kettő Luxemburgban, egy Hollandiában, egy Spanyolországban és egy az Egyesült Királyságban,). Ezekbe az iskolákba jelenleg nagyjából 22 500 diák jár.

3 — HL 1994. L 212. 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 16. fejezet, 1. kötet, 16. o.

kifizetésekhez (mint például a „teaching and learning responsibility payments” [tanítási és tanulási feladattal kapcsolatos juttatások]) való hozzáféréséből, továbbá ki vannak zárva a meglévő illetménycsoportokon belüli előrehaladásból, ami az angliai és walesi támogatott [4] iskolákban foglalkoztatott tanárok számára nyitva áll.

3. A Bizottság lényegében azt rója fel az Egyesült Királyságnak, hogy nem biztosította azt, hogy az Európai Iskolákban az e tagállam által kinevezett tanárok – az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának megfelelően – megtartsák az anyaországuk szerinti előmeneteli és nyugdíjazási jogosultságaikat, valamint hogy – ugyanezen egyezmény 25. cikke (1) bekezdésének megsértésével – nem fizették folyamatosan az említett tanárok illetményét.

4. A Bizottság és az Egyesült Királyság közötti jogvita kontextusa két szempontból is különös.

5. Először is, az Európai Iskolákra és tanáraikra alkalmazandó rendszer szempontjából. Másodszor pedig az Egyesült Királyság által – a jelen esetben Anglia és Wales tekintetében – életbe léptetett oktatási rendszer, valamint a tanárok illetményrendszere.

6. Az első kérdést illetően emlékeztetni kell arra, hogy amint azt az egyezmény preambuluma kiemeli, az Európai Iskolák – az európai intézmények megfelelő működésének biztosítása érdekében az Európai Közösségek alkalmazottai gyermekei együttes oktatásának biztosítása céljából bevezetett – rendszere *sui generis* rendszer. [5] A preambulum pontosítja, hogy ez a rendszer egyfajta együttműködést képez a tagállamok között, illetve közöttük és az Unió között, miközben teljes mértékben elismerésre kerül az előbbiek felelőssége a tananyag és az oktatási rendszer megtervezése terén. [6]

7. Egyrészről az egyezmény 25. cikke ebben a szellemben mondja ki, hogy az Európai Iskolák költségvetésének pénzügyi forrása többek között a tagállamok hozzájárulásai az általuk kiküldött vagy kinevezett tanárok illetményének folyamatos fizetése által, valamint az Unió hozzájárulása, amelynek célja az Iskolák teljes kiadása és teljes bevétele közötti különbség fedezése.

8. Másrészről, az egyezmény 3. cikkének (2) bekezdése értelmében, az Európai Iskolákban zajló oktatásról a tagállamok által kiküldött vagy kinevezett tanároknak kell gondoskodniuk az említett iskolák egyik szerve, az Igazgatótanács [7] 12. cikk (4) bekezdésében megállapított eljárás szerinti döntéseivel összhangban.

9. Az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében adminisztratív kérdésekben az Igazgatótanács a Felügyelőbizottságok javaslata alapján minden egyes évben meghatározza, hogy a tantestületben létre kell-e hozni vagy meg kell-e szüntetni állásokat. Az Igazgatótanács biztosítja, hogy az állások igazságos módon legyenek elosztva a tagállamok között. Az Igazgatótanács a kormányokkal együttesen rendezi az általános és középiskolai tanárok, valamint az Iskola nevelési tanácsadóinak kinevezésével és kiküldésével kapcsolatos kérdéseket. A személyzet tagjaira az anyaországuk szerinti előléptetési és nyugdíjazási szabályok vonatkoznak.

10. Az Európai Iskolákba kiküldött személyzetre vonatkozó, az Igazgatótanács által az egyezmény 12. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott és 1996. szeptember 1-je óta alkalmazandó szabályzat értelmében egyébként a kiküldés időtartama – főszabályként – nem haladhatja meg a 9 évet.

4 — Jóllehet a kereset francia nyelvi változata az „állami iskolák” kifejezést említi, az eredeti nyelvi változat a „maintained schools” kifejezésre utal, amely – amint az az alábbiakból kiderül – a „támogatott” iskolai létesítményeknek felel meg.

5 — Lásd továbbá a C-196/09. sz., Paul Miles és társai ügyben 2011. június 14-én hozott ítélet (az EBHT-ban még nem tették közzé EBHT 2011., I-5105. o.) 39. pontját. Az iskolák többnyelvű és multikulturális oktatást biztosítanak az óvodába, valamint az általános és középiskolában járó gyermekek számára.

6 — Ez a preambulumbekezdés részben átveszi az EUMSZ 165. cikk (1) bekezdésének tartalmát.

7 — Az Igazgatótanács többek között a tagállamok miniszteri szintű képviselőiből, valamint a Bizottság egyik tagjából áll. Feladata az egyezmény alkalmazásának biztosítása, e célból pedig – az egyezmény 10. cikkének megfelelően – rendelkezik a pedagógiai, költségvetési és adminisztratív területen szükséges döntéshozatali jogkörökkel.

11. Ez a szabályzat az említett iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok illetményével és munkafeltételeivel kapcsolatos rendelkezéseket is tartalmaz. Különösen, a szabályzat 49. cikke előírja, hogy a kiküldött tanárok egyrészt a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságaik által utalt nemzeti járandóságban, másrészt az Európai Iskolák által utalt olyan pótlékban részesülnek, amely megegyezik az e szabályzat szerinti illetmény és a kötelező társadalombiztosítási járulékokkal csökkentett nemzeti járandóságok ellenértéke közötti különbözettel (a továbbiakban: európai pótlék). Ezen túlmenően a szabályzat 72. cikkének (1) bekezdése értelmében a személyzet azon tagja, akinek szolgálati jogviszonya véglegesen megszűnik, távozásakor – amennyiben távozására nem fegyelmi intézkedés miatt kerül sor – a legfeljebb kilencéves időtartam során ténylegesen letöltött szolgálati idővel arányos távozási díjra jogosult. Ezt a juttatást – az említett cikk (2) bekezdése értelmében – az utolsó európai alapilletmény származási ország tekintetében megállapított korrekciós együtthatóval súlyozott másfél havi összegének és a minden szolgálati év utolsó alapilletménye másfél havi összegének különbözete alapján számítják ki.

12. A szabályzat azonban nem határozza meg a kiküldésük ideje alatt a nemzeti rendszerekbe továbbra is hozzájárulást fizető kiküldött tanárokra vonatkozó nyugdíjrendszert.

13. Az Egyesült Királyság oktatási rendszerének sajátosságait érintő második kérdést illetően meg kell állapítani, hogy az a három különálló térség – azaz az együttesen egyetlen térséget alkotó Anglia és Wales, valamint Észak-Írország és Skócia – között megoszló decentralizált hatáskörök közé tartozik. Az egyes térségekben eltérőek a munkafeltételek.

14. Ami a jelen jogvita tekintetében releváns egyetlen térséget, az Angliából és Walesből álló térséget illeti, a tanárok többségét valamely támogatott iskola („maintained schools”) foglalkoztatja. E tanárok illetményét és munkafeltételeit a hatáskörrel rendelkező miniszter rendelete – azaz az iskolai tanárok illetményéről és munkafeltételeiről szóló dokumentum („School Teachers Pay and Conditions Document”, a továbbiakban: STPCD) – határozza meg, amely a támogatott iskolák által kötött bármely munkaszerződés tekintetében kötelező erejű.

15. Vannak olyan tanárok, akiket nem támogatott iskolákban, hanem más iskolatípusokban – például a szponzorok által fenntartott független, vegyes képzést biztosító állami iskolákban („academies”), magániskolákban, a culhami Európai Iskolában, illetve külföldi kormányok által működtetett iskolákban – foglalkoztatnak. Ezen iskolákat illetően a STPCD-ben előírt munkafeltételek fakultatív jellegűek.

16. Az STPCD 2009. évi változata előírja az illetménycsoportokat, és a következő főbb tényezőket tartalmazza.

17. A tanárok esetében 6 fizetési fokozatból álló alapilletmény-skála létezik. A magasabb fizetési fokozatba való átkerülés fő kritériuma a tapasztalatnak a letöltött szolgálati években mért szintje. Főszabályként a tanár munkáltatójának egy pontot kell a tanárnak adnia a tanárként munkával töltött minden egyes év alapján. Ily módon – azon kivételes esetektől eltekintve, amikor az eredmények nem kielégítőek – automatikus az e skálában való előmenetel.

18. 2000-ben bevezették a „threshold pay” elnevezésű, új rendszert. E rendszer alapján az angliai és a walesi tanárok – amikor elérik az alapilletmény-skála utolsó fokozatát – kérhetik a küszöbhatár átlépését és három fizetési fokozatból (U1–U3) álló, magasabb illetményskálába („post-threshold pay scale”) való áthelyezésüket. Az ilyen kérelmet előterjeszteni szándékozó tanároknak a szakmai teljesítmény tekintetében bizonyos normáknak kell megfelelniük, bizonyítaniuk kell képesítéseiket, és kérniük kell készségeik értékelését. A teljesítendő szakmai normákat a „tanárokra alkalmazandó szakmai normák” („Professional Standards for Teachers”) címet viselő dokumentum tartalmazza. Az

értékeléseket a tanintézmény-vezetők végzik, akiknek biztosítaniuk kell, hogy az értékeléssel érintett tanár megfelel az említett normáknak. Amennyiben a tanár átlépte a küszöbhatárt, és magasabb illetményskálába került („post-threshold teacher”), az abban való előmenetel nem automatikus, hanem az éves értékelő ülések következtetéseitől függően alakul.

19. Az STPCD ezen túlmenően a támogatott iskolák tekintetében előírja azt a lehetőséget, hogy azok álláshelyeket hozzanak létre a „kiváló tanárok” („Excellent Teachers”, a továbbiakban: ET) és a „magas szintű készségekkel rendelkező tanárok” („Advanced Skills Teacher”, a továbbiakban: AST) számára, akikre külön illetménycsoport (AST 1–AST 18) vonatkozik, valamint hogy „tanítási és tanulási feladattal kapcsolatos juttatásokra” („Teaching and Learning Responsibility Payments”, a továbbiakban: TLRP) jogosító álláshelyeket hozzon létre. Egy tanár egyszerre csak egy ilyen álláshelyet tölthet be.

20. Az „Excellent Teacher Scheme” tagjaivá válni kívánó tanároknak legalább két évig a magasabb illetményskála három fizetési fokozata közül az utolsóba kell tartozniuk, és bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek a tanárokra alkalmazandó szakmai normákban megállapított, különös szakmai készségekkel. Az e tekintetben történő értékelésüket azonban csak a saját iskolájukban megüresedett ET álláshellyel kapcsolatban kérhetik. Az értékelési eljárás egységességének biztosítása érdekében ezeket az értékeléseket külső értékelők végzik. Az ET-knek az osztálytermekben végzett rendes feladataikon felül iskoláikban fontos szerepet kell játszaniuk abban, hogy segítenek más tanároknak hatékonyságuk fokozásában, és abban, hogy az iskolai oktatás minőségének javítása révén hozzájárulnak az oktatási célkitűzések eléréséhez.

21. Ahhoz, hogy a jelöltek AST-álláshelyre legyenek jogosultak, nem szükségszerűen kell már korábban átlépniük a küszöböt, mindazonáltal teljesíteniük kell a „post-threshold teacher standardokat”, azaz a szakmai teljesítmény tekintetében az ET-kre alkalmazandó normákat, valamint a kifejezetten az AST-kre vonatkozó normákat, a tanárokra alkalmazandó szakmai normákban meghatározottaknak megfelelően. Az e tekintetben történő értékeléseket külső értékelők végzik. Ezek az álláshelyek további feladatokkal járnak. Az AST-knek – főszabályként – munkaidejük 80%-át osztályaik tanítására, a maradék időt pedig további olyan feladatokra kell fordítaniuk, amelyeket más iskolák tanáraival együtt vagy azok javára végeznek. Az ET-álláshelyektől eltérően az AST-álláshelyek célja tehát a más iskolákkal folytatott együttműködés.

22. Végül pedig, a TLRP-k minden tanár számára hozzáférhetők, ehhez nem kell átlépniük a küszöböt. Az adott iskola személyzeti struktúrájában meghatározott álláshelyeket – és nem meghatározott személyeket – érintő juttatásokat olyan tanárok számára biztosítják, akik az iskola „személyzeti struktúrájának keretében tartósan további feladatokat” látnak el. A juttatások célja a minden tanár által végzetteken felüli feladatok illetménye, és azok – többek között – az osztályon kívül a diákok számára nyújtott segítségre, vagy a tanár által a tananyag vagy a tanrend kidolgozásában játszott vezető szerepre vonatkoznak.

23. Eredeti iskolája szabályzatától függetlenül bármely egyesült királyságú tanár kérheti, hogy nevezzék ki Európai Iskolákba.

24. A kiválasztott tanárok azonban nem tartják meg a korábbi munkáltatójukkal fennálló szerződéses jogviszonyt, hanem – kinevezésük céljából – új munkaszerződést kötnek a gyermek-, iskola- és családügyi minisztériummal („Department for Children, Schools and Families”, a továbbiakban: oktatási minisztérium).

25. Ez a munkaszerződés az angliai és walesi tanárok tekintetében előírja, hogy a STPCD-t nem kell alkalmazni az Európai Iskolákban dolgozó tanárokra. Mindazonáltal pontosítja, hogy a kinevezett tanárok részére fizetett nemzeti havi illetményeket az STPCD-ben előírt alapilletmény-skálának megfelelően határozzák meg, valamint hogy a nemzeti szinten megtárgyalt, az STPCD alapján alkalmazandó éves béremeléseket ki kell fizetni. A munkaszerződésben szerepel, hogy a nemzeti fizetéshez kötődő semmilyen más pótlékot nem fizetnek, valamint hogy a kinevezett tanár – az

Európai Iskolákba való kinevezésének időtartama alatt – nem kérheti magasabb illetményskálába való besorolását, illetve az STPCD-ben meghatározott kiegészítő juttatást vagy jogállást. A munkaszerződés végül meghatározza, hogy a valamely Európai Iskolában teljesített szolgálat nyugdíjjogosultságot keletkeztet az angliai és walesi tanárok nyugdíjrendszere keretében, valamint hogy az e rendszerbe fizetett hozzájárulások kizárólag a nemzeti béren fognak alapulni.

26. Az Európai Iskolákba kinevezett brit tanároktól érkezett jelentős számú panasz, valamint jó néhány parlamenti kérdés után, 2000 óta a Bizottság több alkalommal fordult az Egyesült Királyság mindenkori oktatásügyi minisztereihez, arra hivatkozva, hogy az Európai Iskolákba kiküldött brit tanároktól a teljesítményhez kötött újabb illetményskálába való átlépést megtagadó döntés összeegyeztethetetlen az egyezménnyel. A 2000 és 2001 során lezajlott első, valamint a 2007-ben folytatott második levélváltás sem tette lehetővé a nézeteltérés megoldását. A Bizottság ekkor azt kérte, hogy az Igazgatótanács 2008. október 20–22-i ülésén vizsgálják meg a kérdést. 2008. november 20-án a Bizottság képviselői és az oktatási minisztérium képviselői között videokonferenciára került sor, amely szintén nem vezetett a vita rendezéséhez. 2009. január 13-án a Bizottság – a helyzet megoldása céljából – egy utolsó kérelemmel fordult az Igazgatótanácshoz, és kijelentette, hogy amennyiben nem sikerül eredményre jutni, úgy – az egyezmény 26. cikke értelmében – kénytelen lesz a Bírósághoz fordulni.

27. Az Európai Iskolákról szóló egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja, valamint 25. cikke (1) bekezdése értelmezésének kérdését megvizsgálták az Igazgatótanács 2009. január 20–21-i ülésén. Ezen ülést követően az Igazgatótanács arra a következtetésre jutott, hogy nem tudta megoldani a vitát, és tudomásul vette a Bizottság azon szándékát, hogy értelmezés és alkalmazás iránti keresettel kíván az Egyesült Királysággal szemben a Bírósághoz fordulni az egyezménynek – az EK 10. cikkel és EK 39. cikkel összefüggésben értelmezett – 26. cikke alapján.

28. A Bizottság ilyen körülmények között nyújtotta be 2009. december 18-án a jelen keresetet.

29. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– állapítsa meg, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontját akként kell értelmezni, hogy biztosítani kell azt, hogy a valamely tagállam által kiküldött tanárok a kiküldés időtartama alatt ugyanolyan előmeneteli lehetőségekkel rendelkezzenek a jogállás és az illetmény tekintetében, mint az ebben a tagállamban foglalkoztatott tanárok, továbbá hogy összeegyeztethetetlen az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontjával, valamint 25. cikkének (1) bekezdésével, hogy az Egyesült Királyság által kiküldött bizonyos tanárok – kiküldésük időtartama alatt – ki vannak zárva a kedvezőbb illetménycsoportokhoz (különösen a „threshold pay“, az „excellent teacher system“, illetve az „advanced skills teachers”), valamint más kiegészítő kifizetésekhez (mint például a „teaching and learning responsibility payments“) való hozzáférésből, továbbá ki vannak zárva a meglévő illetménycsoportokon belüli előrehaladásból, ami az angliai és walesi támogatott iskolákban foglalkoztatott tanárok számára nyitva áll;

– az Egyesült Királyságot kötelezze a költségek viselésére.

30. Az Egyesült Királyság kéri a Bíróságot, hogy utasítsa el a keresetet.

31. A felek előadásait a 2011. május 4-én tartott tárgyaláson hallgatták meg.

II – Elemzés

32. A bevezetésben ismertetetteknek megfelelően a Bizottság kereseti kérelmei két részre tagolódnak. Az első – inkább általánosan – az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának értelmezésére, míg a második lényegében – konkrétabban – az Egyesült Királyság által az Európai Iskolákba kinevezett bizonyos tanároknak a kinevezés időtartama alatti előremenetelére vonatkozik.

33. Úgy tűnik, ez a kategorikus kérdés az egyezmény 26. cikkében szereplő választottbírósági kikötés szövegét tükrözi, amely kikötés értelmében a szerződő felek között az egyezmény „értelmezésével és alkalmazásával” kapcsolatos és az Igazgatótanács által még nem megoldott vitás kérdések a Bíróság kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

34. Jóllehet – amint azt a felek beadványai tanúsítják – nemigen könnyű a két rész egymástól való elhatárolása, a Bizottság által a keresetében kért megközelítést fogom követni.

A – *Az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának értelmezéséről*

35. Amint azt a bevezetésben már említettem, az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontja az Igazgatótanácsra ruházza azt a feladatot, hogy évente meghatározza az Európai Iskolákban tanító személyzettel összefüggő szükségleteket, biztosítva, hogy az állások igazságos módon legyenek elosztva a tagállamok között. Ez a rendelkezés azt is előírja, hogy az Igazgatótanács a kormányokkal rendezi „[a tanárok] megbízásával [helyesen: kinevezésével] és állományba helyezésével [helyesen: kiküldésével] kapcsolatos kérdéseket. A személyzet tagjaira az anyaországuk szerinti előléptetési [helyesen: előmeneteli] és nyugdíjazási szabályok vonatkoznak”.

36. Az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának értelmezését illetően a Bizottság előadja egyrészről, hogy az kötelezettséget ró a tagállamokra, és a kiküldött vagy kinevezett tanárok számára jogot biztosít, másrészről pedig, hogy az „előléptetés” [helyesen: előmenetel] kifejezést tágan kell értelmezni oly módon, hogy az magában foglalja a kiküldés vagy kinevezés esetén a tanárokra alkalmazandó különféle nemzeti illetményrendszereket, beleértve a magasabb illetményskálába való besorolást is.

37. Az Egyesült Királyság határozottan ellenzi ezt a fajta értelmezést. Véleménye szerint, elsősorban az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontja kizárólag az Igazgatótanácsnak szól, anélkül hogy a tagállamokra nézve kötelezettségeket állapítana meg. Ez a rendelkezés megköveteli, hogy az említett Igazgatótanács – adminisztratív feladatainak ellátása során – tiszteletben tartsa az előmenetel és a nyugdíj területén meglévő nemzeti szabályozást. Az Egyesült Királyság szerint nem sok értelme volna, ha az egyezmény a tagállamokat kötelezné saját jogszabályaik tiszteletben tartására. Másodsorban az Egyesült Királyság úgy véli, hogy az „előmenetel” kifejezés kizárólag valamely tanárnak az iskolai struktúrában több feladattal párosuló, magasabb – például vezetőtanári („head teachers”) és vezetőtanár-helyettesi („deputy head teachers”) – álláshelyekbe való előrehaladását jelenti.

38. Én, a magam részéről, lényegében a Bizottság által javasolt értelmezéssel értek egyet.

39. Természetesen igaz az, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata az Igazgatótanács jogköreivel foglalkozó fejezetbe illeszkedik, valamint hogy ezen egyezmény 3. cikkének (2) bekezdése az említett Igazgatótanács által a 12. cikk (4) bekezdése értelmében meghozott határozataira vonatkozik.

40. Az Egyesült Királyság állításával ellentétben azonban az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának nem az Igazgatótanács a kizárólagos címzettje, hanem az – szerződő felekként – a tagállamokhoz is szól, amint azt az említett cikknek a „kormányokra” utaló utolsó előtti mondata kifejezetten ábrázolja.

41. E rendelkezés – azzal, hogy előírja azt, hogy a kiküldött vagy kinevezett tanárok megtartják a saját nemzeti szabályozásukban garantált, az előmenetelhez és nyugdíjazáshoz való jogaikat – nem arra irányul, hogy e jogok fenntartását az Igazgatótanács valamely határozatától tegye függővé, hanem hogy annak biztosítására kötelezze a tagállamokat, hogy ezeket a tanárokat az Európai Iskolákba való – jellegét tekintve ideiglenes – kiküldésük vagy kinevezésük miatt nem szankcionálják.

42. Az Egyesült Királyság álláspontjával ellentétben, számomra úgy tűnik, hogy az ehhez hasonló szankció nem hárítható el pusztán azzal az érveléssel, amely szerint az egyes tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk saját nemzeti szabályaikat.

43. Amennyiben ugyanis az egyezmény nem tartalmazna kötelezettséget arra nézve, hogy a kiküldött tanárok esetében biztosítani kell, hogy „megtartják" („retain") az előmenetel és a nyugdíj tekintetében a „nemzeti szabályozásukban" („national rules") garantált jogokat, azaz azokat a jogokat, amelyekhez való hozzáférésre akkor hivatkozhatnának, ha továbbra is származási tagállamukban foglalkoztatnák őket, az ilyen nemzeti szabályokat a tagállamok könnyedén módosíthatnák vagy igazíthatnák ki, éppen bizonyos különös helyzetekre – köztük az általánosságban valamely másik tagállamba való költözéssel járó helyzetekre – tekintettel, amint az az Egyesült Királyságból az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok túlnyomó többsége esetében történik.

44. Következésképpen számomra úgy tűnik, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatát – hatékony érvényesülésétől való megfosztás nélkül – nem lehet úgy értelmezni, hogy az kizárólag az Igazgatótanácsra nézve állapít meg kötelezettségeket, mivel a kiküldött vagy kinevezett tanárok előmenetelével és nyugdíjával kapcsolatos szabályok elfogadását és azok tartalmát nemzeti szinten határozzák meg.

45. Az „előmenetelt" illetően meg kell állapítani, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának angol nyelvi változatában az „előléptetés" („promotion") szerepel, ami részben magyarázatul szolgálhat az e kifejezést övező vitára. Jóllehet az egyezmény más nyelvi változatainak olvasása alapján nem rajzolódik ki olyan egyértelmű tendencia, amely lehetővé tenné annak meghatározását, hogy e két kifejezés közül melyik van túlsúlyban, nekem úgy tűnik, hogy – az alkalmazott kifejezéstől függetlenül – mivel az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának célja, amint azt jeleztem, annak elkerülése, hogy a kiküldés vagy kinevezés időtartama miatt szankcionálják az Európai Iskolákba kinevezett tanárokat, nem lehet akként felfogni – ahogyan azt az Egyesült Királyság javasolja –, hogy azok a jogok, amelyeket az említett tanároknak meg kell tartaniuk, a nemzeti iskolák hierarchiájában magasabb szintet tükröző elnevezéssel és több feladattal járó álláshelyekhez való hozzáférésre korlátozódnak.

46. Ezen túlmenően, az „előléptetés" („promotion") kifejezésnek maga a jelentése sem korlátozódhat az ilyen álláshelyekhez való hozzáférésre. Amint azt az Európai Unió tisztviselőinek előléptetési rendszere is ábrázolja, a kifejezés jelenleg ugyanis ugyanazon (mint például asszisztensi vagy tanácsosi) besorolási csoporton belüli besorolási fokozatokhoz való hozzáférést jelöli, ami anélkül jár kedvezőbb illetmény alkalmazásával, hogy más státuszt vagy további feladatokat vonna maga után. Az előléptetés vagy előmenetel egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának értelmében vett fogalma tehát – véleményem szerint – a besorolási csoportban való előrehaladással összefüggő helyzetre irányul. A nemzeti előléptetési és illetményrendszerek sokféleségére tekintettel ez az értelmezés teszi lehetővé az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondata lehető legegységesebb alkalmazásának biztosítását.

47. Ebben a szakaszban tehát úgy kell tekinteni, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata annak biztosítására kötelezi a szerződő feleket, hogy az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok – kiküldésük vagy kinevezésük időtartama alatt – megtartják a besorolási csoportban való előrehaladáshoz, valamint a nyugdíjhoz való, a nemzeti szabályozásban garantált jogokat.

48. Meg kell vizsgálni még egy utolsó kérdést, amely – noha arra az Egyesült Királyság az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondata területén való alkalmazhatatlanságának kifogásolása céljából hivatkozott – bizonyos szempontból e rendelkezés értelmezésére vonatkozik. Ez a kérdés az előmenetelhez való, a „nemzeti szabályozásban" „biztosított" „jog" kifejezésben szereplő, az alábbiakban idézőjelben használt három kifejezésre vonatkozik.

49. Az Egyesült Királyság lényegében azt az álláspontot képviseli, amely szerint ezt a kifejezést szó szerint és szigorúan kell értelmezni. Márpedig a brit oktatási rendszer sajátosságaira tekintettel az Európai Iskolákba kinevezett angliai és walesi tanárok nem rendelkeznek az előmenetelhez való semmiféle, „nemzeti szabályzatban" „biztosított" „joggal".

50. Jóllehet az érvelés e szakaszában az érvnek a vitatott kifejezés értelmezésére vonatkozó aspektusára kell korlátozódnia, úgy vélem, hogy fontos emlékeztetni arra, hogy más tagállamokhoz hasonlóan az Egyesült Királyság semmilyen módon nem mentesül az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatából eredő kötelezettségek tiszteletben tartása alól.

51. Habár teljes mértékben lehetséges az, hogy az e tagállam oktatási rendszerének sajátosságai miatt az angliai és walesi tanárok – bizonyos más tagállambeli tanároktól eltérően – nem rendelkeznek köztisztviselői vagy közalkalmazotti jogállással, ettől még igaz az, hogy az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontjában szereplő kötelezettséget az egyezmény valamennyi szerződő felére – azaz különösen a tagállamok összességére – az esetleges sajátosságoktól függetlenül alkalmazni kell.

52. Meglátásom szerint az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának francia változatban szereplő, *statut nationalra* („nemzeti szabályozás") való hivatkozást tehát bizonyos fokú rugalmassággal kell értelmezni, éppen a tagállami oktatási rendszer jellemzőire tekintettel, oly módon, hogy ez a rendelkezés továbbra is hatékonyan érvényesülhessen, és hogy azt valamennyi említett állam területén alkalmazni kelljen. Véleményem szerint éppen ez az oka annak, hogy e rendelkezés angol nyelvi változata – más nyelvi változatokhoz hasonlóan – nem említi a *statut national* kifejezést, amely az Egyesült Királysággal, és más olyan tagállamokkal összefüggésben némileg helytelen lett volna, ahol az oktatás területén a hatáskörmegosztás miatt az államon belüli struktúrákhoz került, de amely – általánosabban – az előmenetelhez való, a nemzeti szabályokban („national rules")[8] – azaz a tagállamok által elfogadott szabályokban – biztosított jog fenntartására irányul.

53. Az előmenetelhez való, az ilyen nemzeti szabályokban „biztosított" „jogot" illetően, véleményem szerint túl kell menni e két kifejezés szó szerinti és szigorú értelmezésén. Amint azt az „előmenetel" kifejezés értelmezésével összefüggésben már jeleztem, a hangsúlyt a vitatott rendelkezés céljára kell helyezni, amely éppen arra irányul, hogy az Európai Iskolákba kinevezett vagy kiküldött tanárokat ne szankcionálják azáltal, hogy megfosztják őket az előmenetelhez és a nyugdíjhoz való joguktól, amelyekre akkor lettek volna jogosultak, ha továbbra is a származási tagállamuk oktatási létesítményeiben foglalkoztatták volna őket.

54. Az Egyesült Királyság állításaival ellentétben az előmenetelhez való „jognak" tehát nem kell szükségszerűen és kizárólag a szolgálati időhöz kapcsolódó, automatikus előléptetéshez való joggal összefüggő helyzetekre korlátozódnia. Azon túlmenően, hogy úgy tűnik, ez az érvelés ellentmond ugyanezen tagállam azon – fentebb megvizsgált – állításának, amely szerint az előmenetel fogalmának a nemzeti iskolák hierarchiájában meglévő magasabb szintet tükröző elnevezéssel és több feladattal járó álláshelyekhez való hozzáférésre kell korlátozódnia, amennyiben ennek az érvnek helyt adnának, az az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának hatályát bizonyos helyzetekre szűkítené, amit e rendelkezés szó szerinti értelmezése ráadásul nem is támasztana alá.

55. Következésképpen a tagállamok kötelezettsége abban áll, hogy az Európai Iskolákba kinevezett vagy kiküldött tanárok javára fenntartsák a besorolási csoportban való előmenetellel kapcsolatos azon jogot, amelyet akkor biztosítanának számukra, ha továbbra is ebben a tagállamban foglalkoztatnák őket. Ily módon – az egyes tagállamokban a saját tanáraik vonatkozásában elismert jogok tartalma alapján – ez a jog például az előléptetéshez való tényleges jog vagy pusztán a besorolási csoportban való előmenetelt lehetővé tevő eljárásokban való részvételi jog formáját is öltheti. Az előmenetellel kapcsolatos jog

8 — Az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának német („der Regelung ihres Herkunftsstaates") és spanyol („normativas nacionales") nyelvi változata hasonló kifejezést alkalmaz, minden valószínűség szerint azért, mert ezekben a tagállamokban az oktatás nem a központi szervekhez.

tartalma tehát tagállamonként eltérő lehet. Nem lehet azonban szűkebb hatályuk, mint amelyre az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok akkor lettek volna jogosultak, ha továbbra is a származási államuk oktatási létesítményében töltenének be álláshelyet, azon kollegáikhoz hasonlóan, akiket továbbra is ugyanebben a tagállamban foglalkoztatnak. Az ettől eltérő értelmezés megfosztaná az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatában az e tanároknak nyújtott azon biztosítékot, hogy az előmenetelhez való, a nemzeti szabályaikban biztosított jogot „megtartják”.

56. Ennélfogva azt javaslom, hogy a Bizottság keresetének első részére a Bíróság a következő választ adja: az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatát úgy kell értelmezni, hogy az annak biztosítására kötelezi a szerződő feleket, hogy az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanároknak – kiküldésük vagy kinevezésük időtartama alatt – meg kell tartaniuk a származási tagállamuk azon nemzeti szabályaiban előírt, a szakmai előmenetelhez és a nyugdíjhoz való jogokat, amely szabályokat akkor kellett volna rájuk alkalmazni, ha továbbra is az említett tagállam valamely oktatási létesítményében foglalkoztatták volna őket.

57. Az imént adott értelmezés tükrében kell most megvizsgálni a kereset második részét, amely – konkrétabban – az Egyesült Királyságnak az Európai Iskolákba általa kinevezett tanárok előmenetele tekintetében tanúsított magatartására vonatkozik.

B – *Az Európai Iskolákba kinevezett tanárok kinevezési időszakuk alatti előmenetele tekintetében Egyesült Királyság által tanúsított magatartásról*

58. A kereset második részében a Bizottság azt állítja, hogy az Egyesült Királyság által az Európai Iskolákba kinevezett bizonyos tanárokra – kinevezési időszakuk alatt – a továbbra is az angliai és walesi támogatott iskolákban foglalkoztatott tanárkollégáikhoz hasonlóan az STPCD-ben előírt magasabb fizetési skálára („post-threshold pay scale”) való jogosultságnak, álláshelyeknek (ET és AST), és juttatásoknak (TLRP), valamint a meglévő illetménycsoportokon belüli előrehaladásnak kell vonatkoznia.

59. A kereset e részének megfogalmazása alapján, valamint az Egyesült Királyság által a jelen eljárás során több alkalommal kifejtettekkel ellentétben a Bizottság által emelt kifogások tehát nem az Európai Iskolákba kinevezett *összes* angliai és walesi tanár helyzetére vonatkoznak, hanem azok egy bizonyos kategóriájára, akik – a Bizottság érvelése szerint – az előmenetel területén a támogatott iskolák által foglalkoztatott kollégáikkal egyenlő bánásmódot élvezhetnek.

60. Függetlenül a felek között fennálló azon vitától, hogy tekinthető-e úgy, hogy az STPCD jelöli ki az egyezmény 12. cikke (4) bekezdésének a) pontja szerinti nemzeti szabályokat – amely vitára később visszatérek –, egyértelmű, hogy az Európai Iskolákba kinevezett tanárok Bizottság keresetének második részében szereplő kategóriájának közös nevezője magában foglalja azokat, akik kinevezésük előtt magasabb illetményskálába való átlépésre voltak jogosultak, azaz azokat a tanárokat, akik kinevezésüket megelőzően elérték az STPCD-ben előírt alapilletmény-csoport utolsó fokozatát (M6).[9] Véleményem szerint ennek magában kell foglalnia azokat a tanárokat is, akik az alapilletmény-skálán léptek előre, és akik kinevezésük időszakában e skála utolsó fokozatában voltak, továbbá akik ugyanezen időszakban kérhették volna a magasabb alapilletmény-skálához és/vagy a Bizottság keresetében említett álláshelyekhez való hozzáférésüket akkor, ha ezek a tanárok nem kényszerültek volna arra, hogy az oktatási minisztériummal kötött szerződésükben erről lemondjanak. Egyrészről ugyanis nem vitatott az, hogy az Egyesült Királyság által az Európai Iskolákba kinevezett valamennyi tanárra vonatkozik az STPCD szerinti alapilletmény-skála. Másrészről – az Egyesült Királyság magyarázatai alapján – ezek a tanárok továbbra is előreléptek az említett skálában, adott esetben pedig – kinevezési időszakukban – elérhették e skála utolsó fizetési fokozatát.

9 — Az Egyesült Királyság magyarázatai alapján ez – a tényállás időpontjában – az Európai Iskolákba kinevezett 250 tanár közül 53-at jelent.

61. A Bizottság kereseti kérelmei e második részének megfogalmazása alapján azonban kevésbé nyilvánvaló az, hogy a tanárok érintett kategóriája nemcsak a kinevezésüket megelőzően a támogatott oktatási létesítményekben – azaz a kötelezően a STPCD hatálya alá tartozó létesítményekben – foglalkoztatott tanárokat, hanem azokat a tanárokat is magában foglalja, akik a nem támogatott oktatási létesítményekben dolgoznak, és akik ennélfogva pusztán lehetőséggel rendelkeztek az STPCD alkalmazására.

62. E kérdés megvizsgálása előtt számomra fontosnak tűnik az STPCD-nek az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata tekintetében való besorolására vonatkozó vitás kérdés megoldása.

63. Amint azt jeleztem, az Egyesült Királyság állítása szerint az STPCD nem képez az e cikk értelmében vett nemzeti szabályzatot, illetve nemzeti szabályokat, mivel az Egyesült Királyságban dolgozó számos tanár nem tartozik e dokumentum hatálya alá.

64. Ez az érvelés számomra nem meggyőző.

65. Természetesen igaz az, hogy az Egyesült Királyság oktatási miniszterének rendeletével elfogadott e dokumentumban előírt munka- és illetményfeltételek nem vonatkoznak automatikusan valamennyi angliai és walesi tanárra.

66. Alkalmazása azonban kötelező a támogatott oktatási létesítmények által foglalkoztatott valamennyi tanárra[10], és fakultatív a független iskolák által foglalkoztatottakra[11]. Ezenfelül – amint azt már jeleztem, és ahogyan azt az Egyesült Királyság a tárgyalás során elismerte – kötelező erejű az Európai Iskolákba kinevezett minden angliai és walesi tanárra nézve – oktatási minisztériummal kötött szerződésük alapján – az STPCD-ben előírt alapilletmény-skála, annak ellenére, hogy kiküldésüket megelőzően néhányukat független iskolákban foglalkoztatták, amelyek adott esetben nem, vagy legalábbis nem teljes egészében alkalmazták az STPCD-ben előírt foglalkoztatási és illetményfeltételeket.

67. Mivel az Egyesült Királyság nem jelezte, hogy milyen más dokumentumot lehetne akként megjelölni, mint amely tartalmazza az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata szerinti nemzeti szabályokat, hacsak nem állapítanak meg az Egyesült Királyság helyzetében fennálló, elfogadhatatlan joghézagot, úgy kizárólag az STPCD olyan jellegű, hogy rendelkezzen az ilyen nemzeti szabályok jellemzőivel.

68. Az Egyesült Királyság állításával ellentétben továbbá, nem gondolom azt, hogy annak elfogadása, hogy az STPCD jelenti az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata szerinti nemzeti szabályokat, azt eredményezné, hogy az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok számára biztosítják azokat a jogokat, amelyekre – a nemzeti jogszabály alapján – nem hivatkozhatnának, ekként pedig az EUMSZ 165. cikk megsértését eredményezné.

69. Egyértelmű ugyanis, hogy a Bizottság keresetének célja nem az, hogy az Egyesült Királyságot oktatási rendszerének reformjára kötelezzék, azzal, hogy az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok részére olyan jogokat biztosítsanak, amelyekre akkor sem hivatkozhattak volna, ha álláshelyüket továbbra is az Egyesült Királyságban töltik be. Az ehhez hasonló cél elérésére törekvés ellentétes lenne az EUMSZ 165. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseivel, amelynek tartalmát ráadásul az egyezmény preambuluma átveszi, ahogyan ezt már volt alkalmam megemlíteni.[12]

10 — Az Egyesült Királyság információi szerint 435 000 fő.

11 — Azaz – az Egyesült Királyság szerint – az ilyen típusú létesítményekben Angliában és Walesben foglalkoztatott 89 000 tanár meg nem határozott aránya.

12 — Lásd a jelen indítvány 6. lábjegyzetét.

70. E körülmények között, és tekintettel az Egyesült Királyság oktatási rendszerének sajátosságaira, az előmenetellel kapcsolatos azon jognak, amely tekintetében biztosítani kell, hogy az – az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata értelmében – vonatkozik az Európai Iskolákba kinevezett tanárokra, magában kell foglalnia azt a jogot, amely akkor állna nyitva számukra, ha továbbra is az Egyesült Királyságban foglalkoztatnák őket, angliai és walesi tanártársaikhoz hasonlóan. Márpedig – amint azzal a Bizottság kifejezetten érvel – keresetének második része nem arra irányul, hogy az Egyesült Királyság által az Európai Iskolákba kinevezett tanárok részére az ezen iskolák szolgálatában való foglalkoztatásuk időszakában automatikusan biztosítsák a magasabb fizetési skálába vagy skálában való előmenetelt, illetve az STPCD-ben előírt álláshelyek vagy juttatások megszerzését, hanem pusztán arra, hogy – a továbbra is az angliai és walesi támogatott iskolákban foglalkoztatott tanártársaikhoz hasonlóan – az Európai Iskolákba kinevezett tanárokra kinevezésük időtartama alatt vonatkozzon az említett skálához, álláshelyekhez és juttatásokhoz való *hozzáférést lehetővé tevő eljárásban való részvétel* joga.

71. Az előmenetellel kapcsolatos jog ugyanis az, amelyet az STPCD a támogatott iskolákban foglalkoztatott angliai és walesi tanárok, valamint az STPCD-t teljes egészében alkalmazó független iskolák azon tanárai számára biztosít, akik teljesítették az elegendő szolgálati időt, tehát elérték az alapilletmény-skála (M6 fizetési fokozat) csúcsát, miután – ahogyan azt az Egyesült Királyság a tárgyaláson elismerte – közülük néhányan úgy döntenek, hogy nem kérik a magasabb skálába való átkerülést, valamint hogy ráadásul az eljárásban részt vevő tanárok legalább 95%-a átkerül ebbe a skálába.

72. Megfordítva, nem vitatott, hogy az ehhez hasonló döntési szabadságot nem kínálják fel az Európai Iskolákba kinevezett angliai és walesi tanárok számára, hiszen ők – az Egyesült Királyság oktatási minisztériumával megkötött szerződés értelmében – kötelesek lemondani a magasabb fizetési skálához, álláshelyekhez és juttatásokhoz való hozzáférés iránti eljárásokban a kinevezésük időtartama alatti részvétellel kapcsolatos mindennemű lehetőségről.

73. Véleményem szerint nem érvényesülne hatékonyan az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatában előírt kötelezettség akkor, ha az nem vonatkozna arra a tagállamra, amely – jóllehet nem biztosít tanárai számára az előléptetéshez vagy az előmenetelhez való, szigorú értelemben vett jogot – mindazonáltal jogot biztosít számukra arra, hogy részt vegyenek a nemzeti szabályaiban előírt magasabb illetményskálához, álláshelyekhez és juttatásokhoz való hozzáférést lehetővé tevő eljárásban.

74. E feltételek mellett úgy vélem, hogy az Európai Iskolákba kinevezett tanárok kategóriája, akik az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata értelmében „megtarthatják” az STPCD-ben előírt, „előmenetelhez való jogot”, azon tanárokat foglalja magában, akikre – abban az esetben, ha angliai és walesi kollegáikhoz hasonlóan az Egyesült Királyságban maradtak volna – vonatkozhattak volna az STPCD-ben előírt feltételek a magasabb illetményskálába való átlépés, az azon belüli előrejutás, valamint az e dokumentumban előírt álláshelyek és juttatások megpályázásához való jog megszerzése tekintetében.

75. Itt tehát – amint azt a Bizottság állítja – azokról a tanárokról van szó, akiket az Európai Iskolákba való kinevezésüket megelőzően olyan támogatott állami iskolákban foglalkoztattak, amelyek – jellegüknél fogva – kötelezően alkalmazzák az STPCD egészét, de azokról a tanárokról is, akik az STPCD egészét fakultatív módon alkalmazó független oktatási létesítményeknél töltötték szolgálati idejüket. A tanárok e két kategóriája között szó van továbbá azokról is, akik kinevezésük előtt még nem érték el az alapilletmény-skála utolsó fizetési fokozatát, azt azonban a kinevezés időszaka alatt elérték.

76. Ugyanis a tanárok e két csoportja az, amelyeket ha nem neveztek volna ki az Európai Iskolákba, akkor joggal hivatkozhattak volna arra, hogy vonatkozik rájuk az STPCD valamennyi rendelkezése. Következésképpen kizárólag ez a két csoport tudja az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata értelmében „megtartani" azt a jogot, hogy részt vehessen az STPCD-ben előírt magasabb illetményskálába való átlépést, valamint az e dokumentum szerinti álláshelyekhez és juttatásokhoz való hozzáférést számukra lehetővé tevő kiválasztási eljárásban, amely jogról azonban le kellett mondaniuk akkor, amikor az Egyesült Királyság oktatási minisztériumával megkötötték az őket az Európai Iskolákba való kinevezésükről szóló szerződést.

77. A többi tanárra tehát – azaz azokra, akik az Európai Iskolákba való kinevezésüket megelőzően olyan nem támogatott oktatási létesítményekben tanítottak, amelyek nem alkalmazták vagy nem teljes egészében alkalmazták az STPCD-t – nem vonatkozik a Bizottság keresetének második része. Teljesen logikus ugyanis, hogy ezek a tanárok nem tudtak lemondani egy olyan jogról, amelyre eredetileg sem hivatkozhattak. [13]

78. Mindezen pontosítások után, és amint az egyértelmű lesz, úgy vélem, hogy nyilvánvalóan megsérti ezt a rendelkezést az a tagállam, amely többek között szerződés útján arra kötelezi bizonyos tanárait – akiknek az Európai Iskolákba való kinevezéséről dönt –, hogy lemondjanak az „előmenetelhez való jogról", amelyet az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata értelmében főszabályként meg kellett volna „tartaniuk", ha továbbra is az Egyesült Királyságban rendelkeznének álláshellyel.

79. Amint arra a fenti megállapításokból következtetni lehet, ez az álláspont nemcsak a magasabb illetményskálába való átlépés, hanem az ET, AST, és a TLRP-juttatásokkal érintett álláshelyekhez való hozzáférés tekintetében is igaz.

80. Egyrészről az ilyen álláshelyekhez való hozzáférés a magasabb illetményskálába való előrehaladásra alkalmazandó, a szakmai teljesítménnyel összefüggő normáknak való megfeleléstől függ. [14]

81. Másrészről, ezekhez az álláshelyekhez több feladat kapcsolódik, és az alapilletmény-skálának megfelelő illetménnyel javadalmazott álláshelyekhez képest több illetmény vonatkozik rájuk.

82. Az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata szerinti „előmenetel" fogalmának hatálya alól nem zárhatja ki az említett álláshelyekbe való előrehaladást az, hogy – a magasabb illetményskálába való átlépéssel ellentétben – különös álláshelyeket kell létrehozni. Az Egyesült Királyság egyébként ezt el is ismeri akkor, amikor – jóllehet tévesen – az előmenetel fogalmának a kizárólag a hierarchiában magasabb helyet elfoglaló álláshelyekbe való előrehaladást magában foglaló szűk értelmezését terjeszti elő. Amint azt már jeleztem, az „előmenetel" fogalmának – véleményem szerint – önálló értelmezéssel kell rendelkeznie, és annak tágabb értelemben az érintett tanároknak a besorolási csoportjukban való valamennyi előrehaladásra vonatkoznia kell, legyen az magasabb illetményskálába való átlépés vagy a több pedagógiai és irányítási feladattal járó álláshelyekhez való hozzáférés, annak ellenére, hogy ezek az álláshelyek nem rendelkeznek különös hierarchikus státusszal az oktatási létesítmények struktúrájában. Mindenesetre a TLRP-juttatásokat illetően hozzáfűzném, hogy – amint arra az Egyesült Királyság az STPCD releváns rendelkezéseire való hivatkozással rámutatott – ezek a juttatások tartós jellegűek, és szintén tanítási és képzési többletfeladatokkal járó álláshelyekhez, nem pedig meghatározott személyekhez kötődnek, ekként pedig – véleményem szerint – ezek is az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata szerinti „előmenetel" fogalmának hatálya alá tartoznak.

13 — Az ehhez hasonló különbségtétel nem eredményez megkülönböztetést, mivel egyrészről – jogi szempontból – ezek a tanárok a fent említett tanárok csoportjától eltérő helyzetben vannak, másrészről pedig – pénzügyi szempontból – kinevezési időszakuk során az európai juttatásnak kellene kompenzálnia az említett csoportokba tartozó tanárokhoz képest esetlegesen meglévő különbözetet.

14 — Emlékeztetek arra, hogy az ET-álláshelyekre pályázóknak továbbá az álláshely elfoglalása előtt legalább két évig a magasabb illetményskála harmadik fizetési fokozatába kell tartozniuk (lásd a jelen indítvány 20. pontját).

83. Ezen túlmenően – a teljesség kedvéért – az Egyesült Királyság nem hivatkozhat arra, hogy az Európai Iskolákba kinevezett tanárok szabadon járultak hozzá az STPCD kinevezésük időtartama alatti teljes körű alkalmazásáról való lemondáshoz. E tekintetben elegendő megjegyezni, hogy az ehhez hasonló lemondási kikötés állandó előírás, amelyet az oktatási minisztérium anélkül ír elő a tanárok tekintetében, hogy biztosítaná a személyre szabott tárgyalás lehetőségét. Az említett tanárok számára kínálkozó döntési lehetőség tehát az, hogy vagy az oktatási minisztérium által előírt feltételek mellett fogadják el az Európai Iskolákba való kinevezésüket, vagy az, hogy elutasítják a kinevezést.

84. Az Egyesült Királyság továbbá ebben a szakaszban alapvetően szervezési és költségvetési jellegű nehézségekre hivatkozik annak alátámasztására, hogy Európai Iskolákba való kinevezésük idején miért tagadja meg az Európai Iskolákba kinevezett tanároktól az STPCD-ben előírt, az előmenetellel kapcsolatos eljárásokban való részvételi jogot.

85. A szervezési nehézségeket illetően az Egyesült Királyság lényegében egyrészről a magasabb illetményskálába, valamint az ET- és AST-álláshelyekre, továbbá a TLRP-juttatásokkal érintett álláshelyekre pályázó jelöltek által felvállalandó többletfeladatok sajátos jellemzőivel, másrészről pedig az Európai Iskolákba kinevezett tanárok értékelésével kapcsolatos problémákkal összefüggő megfontolásokra hivatkozik.

86. Jóllehet ezek az aggályok jogszerűek is lehetnek, véleményem szerint azonban nem élvezhetnek elsőbbséget az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó pontjában az Európai Iskolákba kinevezett vagy kiküldött tanárok tekintetében elismert joghoz képest.

87. Ami a tanároknak a magasabb illetményskálába való átlépését illeti, az Egyesült Királyság nem vitatta, hogy a teljes egészében az STPCD hatálya alá tartozó, a területén lévő iskolákat illetően a készségek és megszerzett ismeretek értékelését az egyes iskolák igazgatói végzik.[15] Emiatt nem igazán értem, hogy miért nem végezheti el az érintett Európai Iskola igazgatója – adott esetben az iskolában működő, az egyezmény rendelkezéseinek megfelelően kinevezett, a szóban forgó tagállamot képviselő és ugyanezen tagállam tanárainak pedagógiai felügyeletét biztosító felügyelővel[16], valamint az Egyesült Királyság oktatási miniszterével együttműködve – az említett magasabb illetményskála tekintetében meglévő, az Egyesült Királyság hatóságai által előírt ugyanazon jogosultsági szempontokon alapuló, hasonló értékelést.

88. Az ET-, AST-álláshelyekhez, valamint a TLRP-hez jogot keletkeztető álláshelyekhez, továbbá az ilyen álláshelyekre pályázó tanárok teljesítményének értékeléséhez való hozzáférést illetően nem tudok egyetérteni az Egyesült Királyság által kifejtett azon érveléssel, amely szerint – pusztán azért, mert ezen álláshelyek azt igénylik, hogy a tanárok további feladatokat vállaljanak, többek között más

15 — Az akta iratai szerint az alapskálát elérő és a magasabb skála alkalmazását kívánó tanárok által teljesítendő tíz szakmai norma a következő: 1) adott esetben a munkahelyi politikák és gyakorlatok végrehajtásához, valamint e tekintetben a kollektív felelősség kialakításának elősegítéséhez való jelentős hozzájárulás; 2) mélyrehatóan kell ismernie és értenie számos tanítás-, tanulás- és magatartáskezelési stratégia alkalmazásának és a megfelelő helyzethez igazításának módját, többek között tudnia kell, hogy hogyan lehet személyre szabni a tanulást ahhoz, hogy valamennyi tanuló számára lehetővé váljon saját potenciáljuk elérése; 3) mélyrehatóan kell ismernie és kellőképpen értenie kell az általuk tanított tárgyakra és tanrendre vonatkozó értékelési szempontokat és szabályokat, beleértve a képesítésekkel és állami vizsgákkal kapcsolatosakat is; 4) naprakész ismeretekkel kell rendelkezniük és érteniük kell a különféle képesítés- és készségtípusokat, és azoknak a tanulók igényeinek kielégítésére való alkalmasságát; 5) még inkább mélyreható ismeretekkel kell rendelkezniük, és érteniük kell tárgyaikat és tanrendjüket, valamint az azokhoz kapcsolódó pedagógiát, többek között azt, hogy azok elsajátítása hogyan halad előre; 6) elegendően mélyreható ismeretekkel és tapasztalattal kell rendelkezni ahhoz, hogy tanácsokat adhassanak a gyermekek és fiatalok fejlődésével és jólétével kapcsolatban; 7) rugalmasnak, kreatívnak és jártasnak kell lenniük az órák alatt és az órák között a hatékony és a folyamatosan a tanulási célkitűzésekhez, valamint a tanulók igényeihez igazított, valamint a legfrissebb fejlődést – köztük a tárgyukhoz, tanrendjükhöz kapcsolódó fejlődést – integráló tanulási szekvenciák kialakítása terén; 8) olyan tanítási készségekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik a tanulók számára, hogy fejlődjenek korábbi eredményeikhez képest, legalább annyira, vagy még jobban haladjanak, mint a nemzeti szinten hasonló tanulók; 9) elő kell segíteniük az együttműködést, és csapattagként hatékonyan kell dolgozniuk, valamint 10) hozzá kell járulniuk kollegáik szakmai fejlődéséhez felkészítés (coaching) és mentorálás, hatékony gyakorlatok bemutatása, valamint tanácsok nyújtása és visszacsatolás révén.

16 — Lásd az egyezmény 15–18. cikkét.

tanárokat irányítsanak és képezzenek akár saját intézményeikben (ET-álláshelyek), akár más létesítményekben (AST-álláshelyek) – elméletileg az Európai Iskolákba kinevezett tanárok *soha* nem tudnak megfelelni ezeknek a feltételeknek az említett iskoláknál töltött szolgálati idejük során, valamint hogy esetükben lehetetlen elvégezni e feltételek teljesülésének értékelését.

89. E tekintetben mindenekelőtt arra mutatnék rá, hogy jóllehet – amint azt az Egyesült Királyság hangsúlyozta – az STPCD azt írja elő, hogy az ET- vagy AST-álláshelyre pályázó jelölt képesítéseinek előzetes értékelését főszabály szerint a vezető tanárnak („head teacher") kell elvégeznie, ez a dokumentum ugyanakkor a valamely nem támogatott iskola által foglalkoztatott tanárok („unattached teachers") által beadott jelentkezésekről is rendelkezik, amelyeket a jelölt tekintetében irányítói feladatot ellátó személynek („a person with management responsibility for the applicant") kell előzetesen értékelnie.[17] Amennyiben ezt a rendelkezést az Európai Iskolákba kinevezett tanárok esetében is alkalmaznák, úgy az adott esetben lehetővé tenné, hogy az érintett Európai Iskola valamely felelőse – az említett iskola hatáskörrel rendelkező felügyelőjével, valamint az Egyesült Királyság oktatási minisztériumával együttműködve, amely utóbbival az említett tanárok szerződésüket megkötötték – elvégezze az ilyen álláshelyek tekintetében megkövetelt teljesítmény értékelésének ezen első szakaszát.

90. Ezután, habár az akta iratai szerint az ET- és AST-álláshelyekkel összefüggő feladatok elvégzésére való alkalmasság értékelése – szigorú értelemben – a továbbra is az Egyesült Királyságban foglalkoztatott angliai és walesi jelöltekkel foglalkozó egységes szerv feladata, nem látom, hogy miért ne lehetne ilyen értékelést elvégezni az Egyesült Királyság Európai Iskolákba kinevezett azon tanárai tekintetében, akik ilyen álláshelyekre kívánnak pályázni, miközben ez a tagállam elismeri, hogy az elvégezhető olyanok esetében, akik más tagállamok területén lévő oktatási létesítményekben dolgoznak.

91. Nekem úgy tűnik, hogy teljes egészében figyelmen kívül hagyja az Európai Iskolák *sui generis* jellegét az a tény, amelyre az Egyesült Királyság szintén hivatkozik, és amely szerint az említett létesítmények a brit rendszerhez közelebb álló oktatást biztosítanak, mint az Európai Iskolák, amelyek – hadd emlékeztessek rá – azon feladatukat, hogy az Unió személyzetének gyermekei számára közös oktatást biztosítsanak, az egyes tagállamok javára végzik, amellett hogy tiszteletben tartják a tanítás és az oktatási rendszer megszervezése tekintetében az ezen utóbbiakra háruló felelősséget.

92. Végül pedig, jóllehet igaz az, hogy az AST-jogállásra pályázó jelölteknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy feladataik egy részét az őket foglalkoztatóktól eltérő létesítmények tanárai javára látják el, az ehhez hasonló kötelezettségvállalás a valamely Európai Iskolába kinevezett tanár számára is teljes egészében vállalható a jövőre nézve. Az STPCD-ből ráadásul kitűnik, hogy a kötelezettségvállalást nem kell szükségszerűen iskolában teljesíteni.[18]

93. Ezen túlmenően az Egyesült Királyság által előterjesztett azon körülményre tekintettel, hogy az Európai Iskolákba kinevezett brit tanárok kiválasztása rendkívül szigorú, kétlem, hogy ezek a tanárok – főszabályként – ne tudnák teljesíteni a szakmával és a többletfeladatokkal kapcsolatban különösen az ET- és az AST-jogálláshoz mint olyanhoz való hozzáférés tekintetében megkövetelt normákat, ahogyan azt az Egyesült Királyság igyekszik elhitetni.

94. Véleményem szerint tehát nem áll fenn olyan szervezési nehézség, mint például, hogy indokolt volna kizárni a Bizottság keresetében említett, az Európai Iskolákba kinevezett tanárokat az ET-, AST-álláshelyekhez, valamint a TLRP-juttatásokkal összefüggő álláshelyekhez való hozzáférési eljárásokból.

17 — Lásd az STPCD 30. cikkének (3) és (4) bekezdését.

18 — Lásd az STPCD 65. cikkének (2) bekezdését, amely pontosítja, hogy ezt a munkaidőt a tanárokat kinevező hatóság létesítményeiben, illetve „másutt" is teljesíteni lehet.

95. Ugyanezt a következtetést lehet levonni az Egyesült Királyság által hivatkozott költségvetési jellegű akadályok tekintetében.

96. E tekintetben nem fogok elidőzni azon a nyilvánvalóan elfogadhatatlan érven, amely szerint az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanárok pusztán azzal az ürüggyel megfoszthatók azon joguktól, hogy vonatkozzon rájuk az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondata, hogy az európai pótlék folyósítása miatt kedvezőbb pénzügyi feltételeket élvezzenek, mint a továbbra is az Egyesült Királyság oktatási létesítményeiben foglalkoztatott angliai és walesi tanártársaik.

97. Ami még komolyabb, hogy az Egyesült Királyság arra is hivatkozik, hogy az ET- és AST-álláshelyek, valamint a TLRP-juttatásokkal összefüggő álláshelyek további előirányzatok biztosítását igénylik minden olyan oktatási létesítményben, amely ilyen álláshelyeket kíván létrehozni, valamint hogy következésképpen ilyen álláshelyek létrehozását nem lehet előirányozni az Európai Iskolákba kinevezett tanárok számára a kinevezési időszakuk során.

98. Ezen érvelés azonban – véleményem szerint – nem fogadható el. Annak ellenére ugyanis, hogy a felek között e kérdés tekintetében némi zavar tapasztalható, véleményem szerint nem az Egyesült Királyság feladata *ad hoc* álláshelyeket létrehozni az Európai Iskolákba kinevezett tanárok javára. Éppen ellenkezőleg, egészen egyszerűen csak lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy pályázhassanak az említett álláshelyekre. Más szóval, az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatára tekintettel, az Egyesült Királyságnak biztosítani kell számukra, hogy velük kapcsolatban le lehet folytatni az STPCD-ben megkövetelt értékeléseket, valamint – az ET-jogállás megszerzésével kapcsolatban még pontosabban – lehetővé kell tennie számukra a kinevezési időszakuk során azt, hogy a magasabb skálába átkerüljenek, és abban haladjanak előre azzal a céllal, hogy ugyanolyan feltételek mellett jelentkezhessenek az ET-álláshely létrehozása mellett döntő oktatási intézmény által kibocsátott álláshirdetésre, mintha továbbra is valamely egyesült királysági oktatási intézményben foglalkoztatták volna őket.

99. Mindezen okokból úgy vélem, hogy az Egyesült Királyság nem teljesítette az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatában szereplő kötelezettséget.

100. Ez a következtetés nemcsak az előmenetelhez való jogra vonatkozik, hanem – a jelen ügy körülményeinek ismeretében – az Európai Iskolákba kinevezett tanároknak a jelen kereset második részében szereplő, nyugdíjhoz való jogára is.

101. Mivel ugyanis egyrészről kinevezésük során e tanárok nyugdíját kizárólag a nemzeti javadalmazásuk – azaz az STPCD által előírt alapján alapilletmény-skála alapján nyújtott javadalmazás – alapján számítják, másrészről pedig ugyanezen tanároknak ugyanezen időszakban le kellett mondaniuk arról, hogy legalábbis részesülhessenek a magasabb illetményskálába való átkerülés lehetőségében, elvesztették az esélyt arra, hogy nyugdíjjogaikat az említett előmenetelre tekintettel számítsák ki.

102. Véleményem szerint az esélyek ehhez hasonló elvesztése tényleges és komoly, legalábbis azon tanárok esetében, akik az Európai Iskolákba való kinevezésüket megelőzően érték el az alapilletmény-skála utolsó fizetési fokozatát. Aggálytalanul feltételezhető, hogy azok körében, akik kérhették volna a magasabb illetményskálába való átlépést, az eredményességi arány kétségtelenül nem lett volna alacsonyabb, mint azon tanárok esetében, akiket továbbra is az egyesült királysági támogatott iskolák foglalkoztattak, és ilyen kérelmet terjesztettek elő, azaz legalább 95%. [19]

19 — Az esély komoly elvesztésének – számos tagállam, köztük az Egyesült Királyság munkajogában vagy közszolgálati jogában elismert – fogalmát illetően, valamint az elvesztett esély gazdasági értékét illetően lásd a C-348/06. P. sz., Bizottság kontra Girardot ügyben 2008. február 21-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-833. o.) alapjául szolgáló ügyben ismertetett indítványom 53–55. pontját.

103. Végül határozni kell az egyezmény 25. cikke (1) bekezdésének állítólagos megsértéséről is, amelynek értelmében az iskolák költségvetésének pénzügyi forrása a tagállamok hozzájárulásai a kiküldött vagy kinevezett tanárok illetményének folyamatos fizetése által.

104. Úgy tűnik számomra, hogy e rendelkezés megsértése járulékos az egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontja utolsó mondatának megsértéséhez képest, mivel ha valamely tagállam elmulasztja biztosítani azt, hogy az Európai Iskolákba kinevezett vagy kiküldött tanárai megtartsák az előmenetelhez való jogukat, úgy ez a mulasztás orvosolhatatlanul hátrányos következményekkel jár az említett tanárok „illetményeinek folyamatos fizetésére". A jelen ügyben az Egyesült Királyság által az Európai Iskolákba kinevezett tanárok előmenetelének a Bizottság keresetében előadott befagyasztása legalábbis azon illetmény befagyasztását eredményezi, amelyet ésszerűen elvárhatnának a küszöbhatárnak a magasabb illetményskálához való hozzáférés céljából való átlépésekor.

105. Úgy vélem tehát, hogy magatartásával az Egyesült Királyság az egyezmény 25. cikkének (1) bekezdését is sérti.

106. Végezetül hozzáfűzöm, hogy a Bizottság nem alapított önálló jogalapot az EK 5. cikk (az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése) Egyesült Királyság általi megsértésére.[20] Mindez azt vonja maga után, hogy a Bíróságnak nem kell döntést hoznia – a Szerződés valamely rendelkezésének megsértése alapján – az eljárás szabályos jellegére vonatkozóan az egyezmény 26. cikkében előírt választottbírósági kikötés értelmében.

107. Mindezen okokból azt javaslom, hogy a Bíróság adjon helyt a Bizottság keresetének. Ezen túlmenően, mivel a Bizottság kérte, hogy a Bíróság az Egyesült Királyságot kötelezze a költségek viselésére, azt javaslom továbbá, hogy a Bíróság – eljárási szabályzata 69. cikkének 2.§-a értelmében – adjon helyt e kereseti kérelemnek.

III – Végkövetkeztetések

108. A fenti megfontolások fényében azt javasom a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

„1) Az Európai Iskolák alapszabályát megállapító, Luxembourgban 1994. június 21-én aláírt egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatát úgy kell értelmezni, hogy az annak biztosítására kötelezi a szerződő feleket, hogy az Európai Iskolákba kiküldött vagy kinevezett tanároknak – kiküldésük vagy kinevezésük időtartama alatt – meg kell tartaniuk a származási tagállamuk azon nemzeti szabályaiban előírt, a szakmai előmenetelhez és a nyugdíjhoz való jogokat, amely szabályokat akkor kellett volna rájuk alkalmazni, ha továbbra is az említett tagállam valamely oktatási létesítményében foglalkoztatták volna őket.

2) Összeegyeztethetetlen az Európai Iskolák alapszabályát megállapító egyezmény 12. cikke (4) bekezdése a) pontjának utolsó mondatával, valamint 25. cikkének (1) bekezdésével az, hogy a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága által az Európai Iskolákba kinevezett bizonyos tanárok – kinevezésük időszakában – ki vannak zárva a kedvezőbb illetménycsoportokhoz (különösen a „post-threshold pay scale", az „excellent teacher pay scale" vagy az „advanced skills teacher pay spine"), valamint más kiegészítő kifizetésekhez (mint például a „teaching and learning responsibility payments") való hozzáférésből, amely pedig vonatkozhatna rájuk, ha – az angliai és walesi támogatott iskolákban foglalkoztatott tanártársaikhoz hasonlóan – továbbra is az e tagállamban található oktatási létesítményekben foglalkoztatnák őket.

3) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága viseli az eljárás költségeit."

20 — E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a Bíróság a 44/84. sz. Hurd-ügyben 1986. január 15-én hozott ítéletében (EBHT 1986., 29. o.), valamint a C-6/89. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 1990. április 5-én hozott ítéletében (EBHT 1990., I-1595. o.) lényegében megállapította, hogy valamely tagállam valószínűsíthetően sérti az EK 5. cikket, ha – egyoldalú intézkedés elfogadásával és a közösségi költségvetés terhére a tanárok nemzeti illetményei és az Európai Iskolák költségvetése közötti különbségnek az Európai Iskolák alapszabályát megállapító egyezménnyel létrehozott kiegyenlítési mechanizmusa miatt (a jelen esetben az 1958. évi egyezmény, amelynek a Közösségek nem voltak szerződő felei) – e tagállam az említett költségvetés tekintetében olyan kiadást hoz létre, amelyet ennek a költségvetésnek nem kellene viselnie. Lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben 2010. szeptember 30-án hozott ítéletben ismertetett indítványom 121–130. pontját.